

ข่าวเด่นรายสัปดาห์

โดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา
ประจำวันที่ 18-24 กันยายน 2564

จีนขอเข้าร่วม CPTPP จับตาดูท่าทีแคนาดาและสมาชิก

เมื่อวันที่ 16 กันยายน ที่ผ่านมา จีนได้แจ้งความจำนงอย่างเป็นทางการที่จะเข้าร่วมกรอบความตกลงความร่วมมือทางการค้า Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership หรือ CPTPP ต่อประเทศสมาชิกทั้ง 11 ประเทศ ซึ่งประกอบด้วย แคนาดา และประเทศอื่นๆ ได้แก่ ออสเตรเลีย บรูไน ชิลี ญี่ปุ่น มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ เปรู สิงคโปร์ และเวียดนาม ซึ่งอาจเป็นอีกหนึ่งความพยายามของจีนในการที่จะขยายขอบเขตทางการค้าและเพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

ตามข้อกำหนดของ CPTPP ในเรื่องการเพิ่มสมาชิกใหม่นั้น กำหนดให้ต้องได้รับการความเห็นชอบอย่างเป็นทางการจากสมาชิกรวมทั้งหมดเสียก่อน ซึ่งสำหรับแคนาดาแล้ว หากย้อนไปในอดีตเมื่อครั้งที่นาย Justin Trudeau เพิ่งรับตำแหน่งผู้นำแคนาดาสมัยแรกในปี 2558 ก็คงไม่ใช่เรื่องที่ตัดสินใจยากเย็นนัก โดยในช่วงนั้นแคนาดาและจีนมีความสัมพันธ์อันดีถึงขนาดริเริ่มจะทำความตกลงเขต

การค้าเสรีระหว่างกันด้วยซ้ำไป อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ในวันนี้ได้แตกต่างออกไปแล้ว โดยความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศเกิดความตึงเครียดขึ้นตั้งแต่เมื่อปี 2561 จากกรณีที่แคนาดาได้จับกุมนาง Meng Wanzhou ผู้บริหารระดับสูงบริษัท Huawei ของจีนตามหมายจับความผิดของสหรัฐฯ ที่สนามบินนานาชาติแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา ซึ่งจนถึงขณะนี้ก็ยังไม่มีการปล่อยตัวตามการร้องขอจากรัฐบาลจีน และจากนั้นทางการจีนได้ตอบโต้ด้วยการควบคุมตัวชาวแคนาดา 2 คน ด้วยข้อหาจารกรรมข้อมูลในจีนและยังคงไม่ได้รับการปล่อยตัวเช่นกัน

ซึ่งถึงแม้เรื่องดังกล่าวจะไม่เกี่ยวข้องกับด้านการค้าโดยตรง แต่ก็ก่อให้เกิดกระแสความไม่พอใจต่อรัฐบาลจีนของชาวแคนาดาในวงกว้าง โดยนาย Patrick Leblond นักวิชาการอาวุโสจาก Centre for International Governance Innovation ซึ่งได้ติดตามในเรื่องของผลกระทบจากเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศมีความเห็นว่า ผู้นำแคนาดาคนใดก็ตามที่กล้าตอบรับให้จีนเข้าร่วมความตกลง CPTPP ในขณะนี้ อาจถือได้ว่าเป็นการฆ่าตัวตายทางการเมืองเลยทีเดียว

- นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่น ๆ

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนันทบุรี ตำบลบางกระสอ
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Centre, Vancouver
1009-1166 Alberni Street
Vancouver BC V6E 3Z3 Canada

Phone: +1 604 687 6400
Fax: +1 604 683 6775
Email: vancouver@thaitrade.ca

ข่าวเด่นรายสัปดาห์

โดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา
 ประจำวันที่ 18-24 กันยายน 2564

เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว นาง Meredith Lilly ที่ปรึกษาด้านนโยบายการค้าในสมัยอดีตนายกรัฐมนตรี Stephen Harper เห็นว่า การที่จีนแสดงท่าทีที่ต้องการจะเข้าร่วมความตกลง CPTPP นั้น นอกจากเล็งเห็นประโยชน์จากการเป็นกลุ่มความร่วมมือทางการค้าขนาดใหญ่ที่ประเทศสมาชิกมี GDP ทางการค้ารวมกันประมาณ 30% ของโลกหากจีนเข้าร่วมได้สำเร็จแล้ว ยังจะเป็นการช่วยเสริมบทบาทของจีนให้มีสถานะที่ดีขึ้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับกฎระเบียบการค้าในอนาคต และยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศพันธมิตรที่ลึกซึ้งของสหรัฐฯ อย่าง ญี่ปุ่น แคนาดา และออสเตรเลีย ซึ่งจะมีผลต่อการถ่วงดุลอำนาจกับสหรัฐฯ โดยมีข้อสังเกตว่า ความเคลื่อนไหวในการขอเข้าร่วมความตกลง CPTPP ของจีนนั้นเกิดขึ้นเพียง 1 วัน ภายหลังจากที่สหรัฐฯ อังกฤษ และออสเตรเลีย ได้ประกาศข้อตกลง AUKUS ซึ่งเป็นข้อตกลงด้านความมั่นคงครั้งประวัติศาสตร์ในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก ที่หลายฝ่ายทั่วโลกมองว่ามีขึ้นมาเพื่อเป็นความพยายามในการคานอำนาจกับจีนที่กำลังแผ่อิทธิพลเข้าสู่ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ทางการจีนได้ชี้แจงโต้กลับว่า การขอเข้าร่วมความตกลงทางการค้า CPTPP นั้นไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องความร่วมมือ AUKUS ใดๆ เลย

แม้แคนาดาจะอยู่ภายใต้ความกดดันจากการต้องเลือกข้างระหว่างจีนหรือสหรัฐฯ แต่นาง Meredith มองว่า รัฐบาลยังไม่จำเป็นต้องตอบโต้ใดๆ ในขณะนี้ เพราะว่าแคนาดาเป็นสมาชิกลำดับท้ายๆ ที่ได้เข้าร่วมความตกลง CPTPP และยังไม่มียุทธศาสตร์ในเชิงผู้นำกลุ่มสมาชิกมากนักเมื่อเทียบกับทางญี่ปุ่น ซึ่งนาย Yasutoshi Nishimura รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและนโยบายการเงิน ประเทศญี่ปุ่น ได้กล่าวถึงเรื่องดังกล่าว จะต้องพิจารณาและหารือร่วมกันกับประเทศสมาชิกอื่นๆ อย่างถี่ถ้วน โดยจีนจะต้องแสดงให้เห็นว่ามีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนดทางการค้าที่มีมาตรฐานสูงและครอบคลุมหลายมิติที่ไม่ใช่เฉพาะประเด็นการค้าอย่างเดียว อาทิ ด้านแรงงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้วย

สำหรับมุมมองจากฝ่ายสนับสนุนการค้าระหว่างแคนาดากับจีนนั้น นาย Carlo Dade ผู้อำนวยการฝ่ายการค้าและการลงทุนจากหน่วยงาน Canada West Foundation ได้กล่าวถึงความสำคัญและศักยภาพของจีนต่อตลาดการค้าส่งออกของแคนาดา เพราะในความเป็นจริงแล้ว แม้ในระหว่างที่ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ทางการทูตที่ตึงเครียดแต่สถานการณ์การส่งออกจากแคนาดาไปจีนกลับอยู่ในทิศทางสวนทางกันโดยขยายตัวได้มาตลอด และอีกประเด็นหนึ่งสำคัญคือ การที่จีนเข้าเป็นหนึ่งในสมาชิกความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership หรือ RCEP) อันเป็นการรวมกลุ่มทางการค้าขนาดใหญ่ที่สุดในโลกที่มีสมาชิกถึง 15 ประเทศเข้าร่วม ซึ่งสมาชิกหลายประเทศในกลุ่ม CPTPP รวมทั้งญี่ปุ่น และออสเตรเลีย ก็เป็นหนึ่งในสมาชิกของ RCEP เช่นกัน แต่ไม่ได้รวมถึงแคนาดา ซึ่งอาจเป็นข้อเสียเปรียบทางการค้าในระยะยาวหากต้องมีการเจรจาการค้ากับจีนในอนาคต

หนทางการเข้าเป็นสมาชิก CPTPP ของจีนอาจไม่ใช่เรื่องง่ายและใช้เวลาอีกสักพักจนกว่าสมาชิกทุกชาติจะยอมรับอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ เนื่องจากจีนยังต้องเผชิญกับปัญหาข้อพิพาทกับสมาชิกอื่นๆ อาทิ ออสเตรเลียและเวียดนาม รวมถึงจีนเองยังต้องปรับปรุงวิธีการปฏิบัติทางการค้าอีกหลายเรื่องด้วยเช่นกัน ซึ่งเมื่อถึงเวลานั้น ความสัมพันธ์

ข่าวเด่นรายสัปดาห์

โดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา
ประจำวันที่ 18-24 กันยายน 2564

ระหว่างแคนาดาและจีนอาจมีสัญญาณที่ดีขึ้นแล้วก็ได้ แต่ไม่ว่าจะเป็นเช่นไรการตัดสินใจทั้งหลายก็ยังคงอยู่บนตัวแปรของสงครามการค้าสองพากรหว่างสหรัฐฯกับจีนที่แคนาดาจะต้องพยายามหาทางออกอย่างเลี่ยงไม่ได้

ข้อคิดเห็นจากสำนักงานฯ :

CPTPP เป็นอีกหนึ่งกรอบความตกลงความร่วมมือทางการค้าที่ไทยเองก็อยู่อยู่ระหว่างการพิจารณาจับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าเหมาะสมที่จะเสนอขอเข้าร่วมด้วยหรือไม่ การที่จีนซึ่งเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของโลกแสดงความสนใจจะเข้าร่วมย่อมเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ไทยควรจะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย รวมทั้งสมควรติดตามดูท่าทีของสหรัฐฯ ที่เดิมเคยเป็นตัวตั้งตัวตีในการจัดทำกรอบความตกลงดังกล่าวมาตั้งแต่ต้นก่อนจะถอนตัวออกไปในสมัยรัฐบาลของนาย Donald Trump แต่นักวิเคราะห์ก็ยังมองว่าอาจหวนกลับคืนมาเข้าร่วมได้ในภายหลังหากสถานการณ์เอื้ออำนวย จึงน่าสนใจว่าสหรัฐฯ จะปล่อยให้จีนเข้าร่วมกลุ่มกับประเทศพันธมิตรสำคัญของตนอย่างง่าย ๆ หรือไม่

บทเรียนจากสถานการณ์โควิด-19 ในช่วงที่ผ่านมาจนกระทั่งถึงปัจจุบันในด้านการค้าระหว่างประเทศนั้น ได้สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความเชื่อมโยงที่ซับซ้อนของตลาดและห่วงโซ่อุปทานในระดับโลก ที่เกี่ยวพันกันจนไม่สามารถที่ประเทศใดประเทศหนึ่งจะสามารถรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของตนเองได้โดยลำพัง การแสวงหาพันธมิตรและความร่วมมือทางเศรษฐกิจจึงแนวทางสำคัญที่จะเสริมสร้างความเจริญเติบโตให้กับเศรษฐกิจได้ในอนาคต แต่ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพทางการค้า และการเตรียมความพร้อมให้กับผู้ประกอบการในประเทศเป็นสำคัญ เพื่อเป็นการสร้างโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีการค้าโลกให้ได้มากที่สุด

ที่มา: <https://financialpost.com/news/economy/china-wants-to-join-the-tpp-what-does-that-mean-for-canada>